

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA**

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2020 M. VASARIO 5 D. NUTARIMO NR. 85 „DĖL AUKŠTO MEISTRIŠKUMO SPORTO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO FINANSAVIMO VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.1) (TAP-21-1722; TAIS Nr. 21-31575(2)) IR VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. BALANDŽIO 30 D. NUTARIMO NR. 435 „DĖL STRATEGINIŲ SPORTO ŠAKŲ KRITERIJŲ 2019–2021 METAMS NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAP-21-1723; TAIS Nr. 21-31574(2)) (toliau – Projektas Nr. 2)
2021-12-08 Nr. NV-3193
Vilnius

Projektų rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projektų tikslas. Nustatyti ankstesni sporto šakų federacijų ir neįgaliųjų sporto organizacijų (toliau kartu – sporto organizacijos) pateiktų aukšto meistriškumo sporto programų (toliau – Programa) finansavimą, aiškesnį valstybės biudžeto lėšų, skirtų Programoms įgyvendinti, administravimą ir efektyvesnį jų panaudojimą. Taip pat patvirtinti strateginių sporto šakų kriterijus 2022 m., kurie reikalingi skirstant sporto organizacijoms kitų metų finansavimą.

Esama situacija.

- 2020 m. vasario 5 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 85 patvirtintame Aukšto meistriškumo sporto programų įgyvendinimo finansavimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos apraše (toliau – Aprašas):
 - nustatyta, kad sporto šakų federacijos ir neįgaliųjų sporto organizacijos, siekiančios gauti valstybės biudžeto lėšų Programai įgyvendinti, privalo Ministerijai ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 13 d. pateikti Programą ir kitus dokumentus; Programos Ministerijai teikiamos elektroniniu būdu; Programų vykdytojai turi prisidėti nuosavomis ar kt. lėšomis ne mažiau kaip 10 proc.; Programą ir kitus dokumentus nagrinėja ir rekomendacinio pobūdžio siūlymus Ministrui dėl finansavimo teikia Ministro sudaryta komisija; dokumentai turi būti išnagrinėti ir sprendimai dėl Programų finansavimo turi būti priimti per 20 d. d. ir kt.;
 - apibrėžtos tinkamomis pripažįstamos Programos įgyvendinimo išlaidos, t.y. transporto, telekomunikacinių paslaugų, pašto išlaidos, išlaidos sporto inventoriui ir (ar) įrangai įsigyti ar nuomoti, jų transportavimui, išlaidos aukšto meistriškumo sporto specialistų, atitinkamos sporto šakos teisėjų ir kito sportininkus aptarnaujančiam personalui mokyti, jų kvalifikacijai kelti, iki 1 proc. narystės tarptautinėse organizacijose mokestis ir kt.;
 - nustatyta atsiskaitymo už panaudotas valstybės biudžeto lėšas tvarka (atsiskaitoma Ministerijai teikiant atitinkamų ataskaitų formas, pvz., kas ketvirtį dėl valstybės biudžeto lėšų panaudojimo; dėl Programos priemonių įvykdymo kas pusmetį ir kt.).
- 2019 m. balandžio 30 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 435 patvirtinti 2019-2020 metų strateginių sporto šakų kriterijai. Analogiškai kriterijai buvo pertvirtinti ir 2021 metais. Šiai dienai strategine sporto šaka laikoma, jei ji įtraukta į olimpinių žaidynių programą ir sportininkai nuo 2013-01-01 sporto šakos rungtyje, kuri įtraukta į olimpinių žaidynių programą, užėmė bent vieną iš šių vietų: olimpinėse žaidynėse 1–8 vietą; pasaulio čempionate 1–6 vietą; Europos čempionate 1–3 vietą; Profesionalų teniso asociacijos ar Moterų teniso asociacijos reitingų klasifikacijoje 1–30 vietą. Atsižvelgiant į minėtus strateginių sporto šakų kriterijus švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu yra patvirtintas strateginių sporto šakų sąrašas (sąraše 14 strateginių sporto šakų, t.y. baidarių ir kanojų irklavimas, dviračių sportas, krepšinis, lengvoji atletika ir kt.). Sporto šakos priskyrimas strateginių sporto šakų kategorijai reikšmingas skiriant valstybės biudžeto lėšas sporto organizacijų teikiamoms Programoms įgyvendinti (strateginėms sporto šakoms pridedama daugiau balų ir sporto organizacijos gauna atitinkamai didesnį finansavimą).

Projektų esmė, nauda.

- Projektu Nr. 1 siūloma:

- **Paankstinti terminą per kurį sporto organizacijos turi pateikti Ministerijai Programas ir kitus dokumentus finansavimui gauti (turės pateikti iki gruodžio 31 d., dabar turi pateikti iki vasario 13 d.).**

Nauda: paankstinus Programų pateikimo terminą valstybės biudžeto lėšos sporto organizacijas pasiektų greičiau - metų pradžioje, o ne antro ketvirčio pradžioje.

- **Atlikti kitus aktualius (neesminius) Aprašo pakeitimus: patikslinti tinkamomis pripažįstamų išlaidų sąrašą** (galės būti papildomai kompensuojamos šios išlaidos: transporto nuomai, apgyvendinimo paslaugoms, atlyginimams (pagal sporto veiklos ar kitų atlygintinų paslaugų sutartis), sporto renginio organizavimo ir dalyvavimo juose ir kt.), **supaprastinti atsiskaitymo už skirtas lėšas procedūras** (pvz., detalioji valstybės biudžeto lėšų naudojimo sąmata turės būti teikiama tik ketvirčiais (buvo ir metinė), informacija apie valstybės biudžeto lėšų ir nuosavų lėšų panaudojimą bus teikiama vienoje ataskaitoje ir kt.) **ir kt.**

Nauda: pakeitimai daromi atsižvelgiant į 2021 m. Programų finansavimo patirtį ir Ministerijos Centralizuotos vidaus audito tarnybos 2021 m. gegužės 14 d. audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas. Įtvirtintas reguliavimas leis aiškiau vykdyti valstybės biudžeto lėšų, skirtų Programoms įgyvendinti, administravimą ir efektyvesnį jų panaudojimą.

➤ Projektu Nr. 2 siūloma:

- **2022 metais patvirtinti tokius pačius strateginių sporto šakų kriterijus kokie buvo patvirtinti 2021 metais** (strategine sporto šaka būtų laikoma, jei ji yra įtraukta į olimpinių žaidynių programą ir sportininkai nuo 2013-01-01 sporto šakos rungtyje, kuri įtraukta į olimpinių žaidynių programą, užėmė bent vieną iš šių vietų: olimpinėse žaidynėse 1–8 vietą; pasaulio čempionate 1–6 vietą; Europos čempionate 1–3 vietą; Profesionalų teniso asociacijos ar Moterų teniso asociacijos reitingų klasifikacijoje 1–30 vietą). **Sporto organizacijų parengtų Programų finansavimas yra susijęs su strateginių sporto šakų kriterijais, todėl siekiant užtikrinti nepertraukiamą sporto organizacijų finansavimą siūloma 2022 m. patvirtinti analogiškus kriterijus.**

Nauda: užtikrintas tinkamas 2022 m. sporto organizacijų finansavimas.

Projektais Nr. 1 ir Nr. 2 teikiamais pakeitimais siūloma spręsti su spartesniu ir aiškesniu lėšų paskirstymu 2022 metais susijusius klausimus. Sisteminiai pasiūlymai, susiję su aukšto meistriškumo sporto finansavimo sistemos pokyčiais priėmus Loterijų įstatymo ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo pakeitimus, turės būti pateikti Sporto įstatymo pakeitimo projekte, kurį Ministerija, vykdant Vyriausybės posėdžio protokoliniį pavedimą, įsipareigojusi parengti iki 2022 m. vasario 1 d. Atitinkamai sistemiskai bus peržiūrimas bei koreguojamas Aprašas ir strateginių sporto šakų kriterijai. Dėl minėtų sisteminių finansavimo pokyčių ir kitų su aukšto meistriškumo sportininkų rengimo tobulinimu susijusių klausimų Ministerija yra sudariusi darbo grupę, kuri kartu su sporto organizacijomis, sportininkais, savivaldybių atstovais diskutuoja dėl reikalingų pokyčių profesionaliame sporte. Darbo grupė pasiūlymus turi pateikti iki 2022 m. sausio 1 d.

Sporto organizacijų Programų įgyvendinimui skiriamas finansavimas 2020 m. - 2022 m.:

- 2020 m. skirta 7 mln. Eur. Finansuotos 59 sporto šakų federacijos ir 5 neįgaliųjų sporto organizacijos.
- 2021 m. skirta 9,4 mln. Eur. Finansuotos 63 sporto šakų federacijos ir 5 neįgaliųjų sporto organizacijos.
- 2022 m. nuo sausio 1 d. numatoma skirti 9,7 mln. Eur ir nuo liepos 1 d. papildomai 7 mln. Eur (lėšos nuo liepos 1 d. bus skiriamos Programų įgyvendinimui, sportininkų stipendijoms).

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas siejasi su Vyriausybės programos 62.2 pap. nuostatomis („...Numatysime papildomą valstybės aukšto meistriškumo sporto programos finansavimą, taip sudarydami galimybes mūsų šalies sportininkams sėkmingai pasirengti ir konkuruoti svarbiausiose aukščiausio lygio tarptautinėse varžybose.“).

Derinimas. Projektai derinti su Teisingumo ministerija (pastabos įvertintos), taip pat su sporto organizacijomis (Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu, Lietuvos sporto federacijų sąjunga, Lietuvos

paralimpiniu komitetu, Lietuvos kurčiųjų sporto komitetu, Lietuvos specialiosios olimpiados komitetu). Lietuvos specialiosios olimpiados komitetas pastabų nepateikė. I kitų sporto organizacijų pastabas, kurios buvo susijusios su Projektuose pateiktais siūlymais atsižvelgta ir susiderinta darbo tvarka. Sporto organizacijos taip pat teikė ir kitus pasiūlymus, kurie bus Ministerijos vertinami aukšto meistriškumo sporto finansavimo ir sportininkų rengimo sisteminių pokyčių kontekste, rengiant Sporto įstatymo, Aprašo ir kitų teisės aktų pataisas.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą pastabą dėl per trumpo siūlomo nustatyti naujo Programų pateikimo termino, per kurį sporto organizacijoms liktų per mažai laiko jas parengti ir pateikti Ministerijai laiku, siūlytina Ministerijai, įsivertinus galimą šių Projektų svarstymo Vyriausybės posėdyje laiką, nusimatyti minimaliai 2 ar 3 savaitių terminą, per kurį sporto organizacijos turėtų pateikti Programas ir kitus dokumentus. Kadangi sporto šakų federacijos jau šiuo metu gali teikti dokumentus Ministerijai, kartu siūlytume Ministerijai jau dabar imtis proaktyvių veiksmų informuojant (viešinant) sporto organizacijas apie numatomus pasikeitimus ir teikti visokeriopą konsultavimo pagalbą siekiant užtikrinti sklandų sporto organizacijų teikiamų Programų ir kitų dokumentų savalaikį pateikimą.

2. Teikiant Vyriausybei sisteminius pasiūlymus susijusius su aukšto meistriškumo sporto finansavimo ir sportininkų rengimo tobulinimu, įvertinti sporto organizacijų pateiktus pasiūlymus (dėl nuosavų lėšų prisidėjimo procento mažinimo ar atsisakymo, administravimui skiriamo procento peržiūros, Programų pateikimo termino paankstinimo, strateginių sporto šakų kriterijų ir kt.).

Siūlytume Projektus tikslinti įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lt